

Nr 302

Av fröken **Elmén** och herr **Gustafsson** i *Uddevalla*, om inrättande av en professur i arkitekturens teori och historia vid *Chalmers tekniska högskola*.

(Lika lydande med motion nr 241 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Brita Elmén

Gunnar Gustafsson
i Uddevalla

Nr 303

Av herr **Gustafsson** i *Bogla m. fl.*, om anslag till *Mariannelundsskolan*.

Kungl. skolöverstyrelsen hade i sina petita 1957 föreslagit, att Mariannelundsskolan skulle inordnas under utgående anslag till Privata läroverk: Bidrag till vissa internatläroverk och beviljas ett statsbidrag med 35 000 kronor. Departementschefen biträdde icke skolöverstyrelsens förslag, men riksdagen beslöt, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, uttala att ett antal internatläroverk även i ett utbyggt skolväsende torde komma att ha en viktig uppgift att fylla, bland annat för barn med speciella familjeförhållanden samt för barn till utlandssvenskar. Riksdagen förutsatte, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på frågan om dessa skolors behov av statsbidrag samt på problemet om inordnandet av detta slags skolor i det allmänna skolväsendet.

1958 tillstyrkte åter skolöverstyrelsen statsbidrag till Mariannelundsskolan, i vad avser treårig realskola, nu med ett belopp av 54 500 kronor. Icke heller då upptog departementschefen anslaget men föreslog en höjning för andra internatskolor av till dessa redan utgående bidrag. Riksdagen förklarade, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, att den funnit den påyr-

kade medelsanvisningen till Mariannelundsskolan i och för sig motiverad och framhöll, i anslutning till sitt uttalande 1957, att ett antal internatläroverk även i ett utbyggt skolväsende torde komma att ha en viktig uppgift att fylla, bland annat för barn med speciella familjeförhållanden. Riksdagen, som med hänsyn till det statsfinansiella läget icke var beredd att biträda motionsyrkandet om statsbidrag, förutsatte emellertid, att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på frågan om behov av statsbidrag för skolor av ifrågavarande slag samt på problemet om deras inordnande i det allmänna skolväsendet.

Även innevarande år har skolöverstyrelsen föreslagit statsbidrag till Mariannelundsskolan, i vad avser treårig realskola, detta år med 67 000 kronor. Bidraget tillstyrkes icke heller detta år av departementschefen.

Redan förra året fann riksdagen statsbidrag till Mariannelundsskolan i och för sig motiverat. Undertecknade anse för vår del, att skälen för bifall till statsbidragsansökan i år väga ännu tyngre än förra året. Den rent *sociala* betydelsen av denna skolas verksamhet blir för varje år allt större och gör skolan alltmer förtjänt av statligt stöd. Skolans betydelse för hela landet framgår därav att av skolans 225 elever endast 40 äro från skolorten och 185 från annan ort, i stor utsträckning från landets större städer. För minst 30 elever föreligga hemsvärigheter, orsakade framför allt av skilsmässa. Även andra förhållanden, t. ex. olycksfall som medfört avbrott i studier, svårigheter att följa med kamraterna och behov av miljöbyte, ordinerat av läkare, föreligga i många fall. Dessa sociala skäl tillmäta vi stor betydelse och hålla före, att ungdom på avvägar är farligare för samhället ju intelligentare den är, varför just den begåvade ungdomen från upplösta hem bör ägnas särskild uppmärksamhet och erhålla möjligheter till utbildning i lämplig miljö. Socialt sett är det också olämpligt att uttaga elevavgifter av i flertalet fall obemedlade elever. Vad sedan angår mera *allmänna* synpunkter, måste det anses vara värdefullt att även ungdomar, som äro sent skolmogna eller komma från i skolavseende missgynnade orter, få möjlighet till utbildning. I själva verket har Mariannelundsskolan redan många år innan staten organiserade läroverk för vuxna fungerat som ett läroverk av denna typ, egentligen ända sedan sin tillkomst 1904. Att skolan fortfarande fyller denna funktion framgår av att skolan i sina nuvarande realskolelinjer har 103 elever i åldern 17—25 år, samtliga dessa alltså över ordinär realskoleålder.

Under dessa förhållanden finna undertecknade, att det icke kan vara skäligt att längre låta Mariannelundsskolan vänta på sitt statsbidrag, då skolan nu bedrivit sin verksamhet i icke mindre än 55 år eller sedan år 1904 och varje år sedan 1949 ingivit ansökningar om statsbidrag, vilka icke ens föranlett riksdagsbeslut 1956, då skolan erhöll examensrätt, eller därefter. Det kan i detta sammanhang nämnas, att Mariannelundsskolans husmodersskola och handelsskola, vilka stå under inspektion av kungl. över-

styrelsen för yrkesutbildning, sedan åtskilliga år åtnjuta fullt statsbidrag enligt samma grunder som gälla för kommunala yrkesskolor.

Med stöd av vad vi sålunda anfört föreslå vi,
att riksdagen måtte bevilja Mariannelundsskolan för läsåret 1959/60 av skolöverstyrelsen äskade bidrag av 67 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1959

Edvin Gustafsson
i Bogla

Henning Carlsson
i Huskvarna

Einar Gustafsson
i Kårby

Gustaf Svensson
i Vä

Yngve Hamrin

Carl-Wilh. Lothigius

Eric Nelander

John Johansson
i Gränö

Sven Svensson
i Krokstorp

Nr 304

Av herr **Petterson** i Degerfors **m. fl.**, angående ändrade övergångsbestämmelser rörande statsbidragen till driftkostnader för det allmänna skolväsendet.

(Lika lydande med motion nr 246 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Göran Petterson

Thure Andersson
i Ronneby

Ivar Jansson
Kalix

Olof W. Wiklund

Karl Jönsson
Gärds Köpinge

Harald Larsson
i Hedenäset

Edvin Jacobsson

Sven Vigelsbo

Gunnar Larsson
i Luttra